נספח לסיכום השתלמות כלנית בהר הנגב ב-26.10.2017

אבי שמידע

צמחים מיוחדים להר הנגב

הצמח	אנדמי לישראל וגדל רק בהר-הנגב	תת-אנדמי	בלעדי בישראל להר-הנגב	גדל בהר-הנגב והחרמון	אלמנט ערבתי-גבוה הגדל גם בחגורת הספר	אלמנט ים-תיכוני, רליקט בהר-הנגב	הערות
אזוב מצוי						כן	
אזובית רמון	כן					מין ויקרי	
איריס טוביה		כן					גם בשולי הר-הנגב ונ.צפוני
אנדרוסקי חד-שנתית					כן		שכיח מאוד חרמון ושדרה-מרכזית גבוהה
ארביס אזון				כן			לפי הפלורה גם:גולן, הרי-יהדה, ג"ע.
אשליל הנגב		כן					חורג מתחומי הר-הנגב אך נדיר מאוד מחוץ...
בבונגית אוזנית			תת-בלעדי				
בואסירה מצויצת			תת-בלעדי	כן			נדיר מאוד בחרמון ובמ"י
בופונית הרמון	כן						מין ויקרי קרוב סהרי דרום סיני
בוצין סיני				כן			זולג לשדרת ההר הגבוהה
בן-חיטה מעובה			תת-בלעדי				קרוב לבן-חיטה ווילוב שמצאתי בשובק (רעב סירסי)
בן-חרצית נגבי	כן						מין ויקרי לבן-חרצית צפוף ונבדל ממנו בפרחים לשוניים בתפרחותיו.
בר-דורבן הסירה				כן			נדיר ביותר; נמצא פעמים ספורות בחרמון, רכס מעון והר-הנגב.
ברומית רבת-מלענים				כן			נמצא גם ברכס-מעון: פרטים יחידים בצפון הנגב ובנגב הרחוק.
בת-סיסנית פרסית			כן				רק בהרי-דרום סיני, בחרמון מין ויקרי: בת-סיסנית הררית
גמדונית מזרחית					כן		גם גולן, אדום (שובק), לא בחרמון
גפוף קוצני			כן				מיו ויקרי בחרמון – גפוף החרמון
גרגרנית חד-פרחית (נואה)				כן			שכיח בחרמון ונדיר מאוד בפסגות הגולן
גרגרנית מאוצבעת (הכוכב)					כן		מר-אליאס,עין-פרה,
דורבנית התבור					כן		גדל בכל הרי נגב צפוני ולכן אין למעשה קיטוע גיאוגרפי בין הר-הנגב לחבל הי"ת
דק-נוף צהבהב			כן				מין ערבתי של הרים גבוהים בסהר-הפורה

דרדר דמשקאי		כן		
הרדופנין מפותל		תת-בלעדי		נמצא רק בהר-שגיא , באדום באבן-חול ובסיני למרגלות העגמה
הרדופנין נמוך		תת-בלעדי		חורג מהר-הנגב הגבוה וגדל גם בגבעות ניצנה
ולריינית מכונפת (צמרית)			כן	פרטים יחידים נמצא במדבר-יהודה ובנגב הצפוני
ולריינית שיננית			כן	
זגאה ארגמנית		תת-בלעדי		נמצא רק בהר כרכום, ומאידך בהר-נשף בהרי-אילת. מין IT ולא SA, יש אדום
זמזומית זהרי	כן			גם באדום. גדלה גם בנגב צפוני אך מעט
זקן-תיש מדברי		כן		גם אדום שכיח. מי ויקרי שלו ? אולי זקן תיש ארוך דווקא הי"ת ?
חבלבל זיתני			כן	רליקט י"ת ויקרי לחבלבל איטלקי בחורש לח
חולית מדוקרנת(קוטנדיה)			כן	שכיח אבן-חול אדום
חלבלוב מגובשש רמון	כן			
חלמונית גדולה			כן	ראש אלות, ז.משל נ.עקרב מפה, הר-לוץ,
טרשנית הערבות (יורינאה)		כן		דווקא בהר-הנגב לא במשטחי סלע אלא במדרון אבני בעל תשתית קרטונית אך באדום בכיסי סלע אבן-חול.
כחלית ההרים			כן	שכיח גם בנגב תפוני
כלך דו-דורי		כן		גם רכס מעון
כלך דנין	כן			גדל במגב גם מחוץ לתחומי הר-הנגב אך ויקרי לכלך החרמון וכלך השומרון
כלך נגבי	כן			מין ויקרי אולי כלך מרוקני
כמנון ענף .			כן	לא ראיתי הר-הנגב, אך יש מגדיר
כרכום דמשקאי	כן			השם מטעה (המין תואר מאזור דמשק) אך הטקסון אנדמי להר-הנגב וקרוב לכרכום השבכה של החרמון. מצריך תאור כחדש למדע.
לוטמית דביקה				כן
לוידיה אדמדמת		כן		
לוענית הסלעים		כן		מין ויקרי קרוב ביותר לל.הלבנון. בארבל גדלה ל.פינר שאפשר לראותה כתת-מין של ל.הסלעים.
מגלית משתלשלת			כן	
מגנונית פרושה		תת-בלעדי		שכיח אדום. לפי מגדיר גם מ"י, כנרות, ה"י, נצ, שרון,
מלחית מזרחית		כן		
מסרק כוכבי			כן	
מצילות ארוכות-עוקץ ת.מ.הנגב	כן			גולש גם לנגב צפוני

מרווה ארץ-ישראלית			כן		
מרווה קוצנית					
נוציץ המדבר		כן			נמצא גם בבעל-חצור
ניסנית מכונפת			כן		חרמון, גולן, אדום, בא"י מערבית רק הר-הנגב.
נץ-חלב שעיר		תת-בלעדי			קרוב לנץ-חלב איג ואולי טקסון חדש למדע שלא תואר. פורמלי ניתן גם מגוש הר-מירון
נרדורית מזרחית			כן		שכיח באדום, רכס מעון, רכס כנוב, מגדיר: גלבוע, מ"י נצ,
סתוונית הקליפות	כן				גם אדום
סתוונית הרמון	כן				
עוגנן נימי			כן		
עיריוני צהוב				כן	
עפרון מרוחק (ארמופירון)		תת-בלעדי			גם באדום. נמצא פעם בנגב דרומי. המין השני א.מפושק שכיח יותר וגם ברכס מעון.
עקר שעיר			כן		שכיח מאוד בחרמון. מצפה-יאיר ?
ערער אדום		כן		כן	נכחד לפני 12 אלף שנה. נמצא באפיפליאולית במדורות. גדל בצפון סיני ובאדום
פיגמית הסלע (פור)	כן				
פרגה ערבית		כן			גם אדום
פרסיון גדול				כן	
צבעוני ססגוני		כן			ויקרי לצבעוני החרמון
צלבית ריסנית			כן		גם רכס מעון, אדום שכיח
קדד בית-הלחמי			כן		
קדד דמשקאי		תת-בלעדי			בעיקר רכס מעון
קדד הנגב		תת-בלעדי			נדיר מאוד גם באזורי הנגב מחוץ ל"הר-הנגב"
רושליה דו-זרעית			כן		שכיח בחרמון וגם באדום
ריבס המדבר	כן				מיו ויקרי בחרמון – ריבס אמיתי
שום הרשת			כן		שכיח גם החגורת הספר של השומרון
שלהבית קצרת-שיניים			כן		
שלהבית המדבר		תת-בלעדי			
שקד רמון	כן				
תודרנית קטנה		כן			

טבלה מסכמת של הצמחים המיוחדים להר-הנגב הגבוה מעל 800 מטר

נכללו בסיכום כל הצמחים הגדלים בהר-הנגב אשר:

1. גדלים אך ורק בהר הנגב מכל שאר האזורים בישראל (כלומר אנדמיים ובלעדיים)
2. גדלים בהר-הנגב ובעוד אזור בישראל, אך אזור זה מקוטע גיאוגרפית מהר-הנגב (כגון החרמון, רכס מעון ופסגות הרי שדרת ההר)

הקבוצה	מספר מינים בקבוצה	באחוזים	הערות
צמחים אנדמיים להר-הנגב	7	9.2	המינים הם: אזובית הרמון בופונית הרמון, בן-חרצית נגבי , כלך נגבי, כרכום "דמשקאי", סתוונית הרמון ושקד הרמון
צמחים אנדמיים להר-הנגב ולאדום	5	6.6	איריס טוביה, זמזומית זהרי
צמחים תת-אנדמיים להר-הנגב	4	5.3	אנדמיים לישראל שתפוצתם חורגת מעט מתחומי הר-הנגב: אשליל הנגב, חלבלוב הרמון, כלך דנין, מצילות ארוכות-עוקץ (ת.מ. הנגב)
צמחים בלעדיים להר-הנגב	13	17.1	כולם צמחי הרים גבוהים בני קבוצות אירנו-טורניות הגדלים בישראל אך ורק בהר-הנגב
צמחים תת-בלעדיים להר-הנגב	12	15.8	תפוצתם חורגת במעט מהר-הנגב ועיקר האוכלוסיות גדלות בהר-הנגב מעל 800 מטר
צמחים "הר-הנגב והחרמון"	11	14.5	חלק גדול מצמחים אלה גדל גם באדום
צמחי קבוצת "ערבתי-גבוה"	19	25.0	פרט להר-הנגב מינים אלה גדלים גם בחגורת הספר בישראל , לרוב במעונות רמות כמו למשל ברכס מעון ובפסגות השדרה המרכזית
צמחים רליקטים ים-תיכוניים בהר-הנגב	5	6.6	עיריוני צהוב, פרסיון גדול, ערער אדום (נכחד אך מצאו פירות במדורת אפיפלאולית)
סך-הכל מינים מיוחדים	76	100	